

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/11/2020
Identifikačné číslo spisu: 4099899782
Dátum vydania rozhodnutia: 26.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4099899782.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Miničovej a členiek senátu JUD. Ivany Izakovičovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: Fleetreal a. s., so sídlom Vlčie hrdlo 64, 821 07 Bratislava, IČO: 45 470 189 (pôvodne Credit Clearing Center a. s., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, IČO: 35 839 651), proti žalovaným: 3/ Mgr. B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., XXX XX T., 4/ Ing. U. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., XXX XX T., 5/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, všetci zastúpení JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., so sídlom Forgáčova bašta 5676/7, 940 01 Nové Zámky, IČO: 47 237 023, o zaplatenie 104.763,33 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 16Cb/30/1999-481 zo dňa 30. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 16Cb/30/1999-481 zo dňa 30. októbra 2019 z r u š u j e v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 08.02.1999 sa pôvodný žalobca Slovenská sporiteľňa a. s., Nám. SNP 23, Banská Bystrica, IČO: 151 653 domáhal od pôvodne žalovaných v 1. až 7. rade zaplatenia sumy 2.426.052,70,- Sk s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 15.12.1993 uzavrel žalobca so žalovaným v 1. rade SP STAVENA s. r. o., Šurany úver na sumu 5.846.000,- Sk s tým, že návratnosť úveru bola zabezpečená jednak zriadením záložného práva nehnuteľným majetkom ako aj ručením fyzických osôb, čo odôvodňovalo pasívnu vecnú legitimáciu žalovaných v 2. až 7. rade. Uznesením č. k. 16Cb/30/1999-173 zo dňa 31.01.2008 súd rozhodol o zámene účastníkov konania na strane žalobcu, a to z dôvodu postúpenia pohľadávky uplatnenej žalobou, pričom následne vystupovala na strane žalobcu obchodná spoločnosť Credit Clearing Center a. s., Miletičova 21, Bratislava, IČO: 35 839 651.

1.1. S poukazom na § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016 súd prvej inštancie uviedol, že ďalej vo veci konal v zmysle príslušných ustanovení C.s.p., pričom v konaní mal nepochybne preukázané, že obchodná spoločnosť Credit

Clearing Center a. s., Miletičova 21, Bratislava, uzavrela dňa 02.01.2014 s obchodnou spoločnosťou Bratislavská aukčná dražobná s. r. o., Mlynské Nivy 48, Bratislava, IČO: 36 664 219, zmluvu o predaji časti podniku podľa ust. § 476 a nasl. Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z obsahu tejto zmluvy, konkrétne z čl. I, II zistil, že predmetom predaja časti podniku bola časť organizačnej zložky, ktorou je správa pohľadávok, pričom táto vykonáva samostatnú činnosť, je dostatočne odlišiteľná od ostatných častí podniku a s prevádzanou časťou podniku sú spojené práva vyplývajúce a uvedené v znaleckom posudku č. XX/XXXX vyhotovenom TOP HOUSE, spol. s r. o. Trenčín zo dňa 19. 08. 2013. Vychádzajúc z tohto znaleckého posudku, ktorý si súd zabezpečil, boli predmetom predaja časti podniku okrem iných aj pohľadávky odkúpené od Slovenskej sporiteľne a. s., Bratislava.

1.2. Súd prvej inštancie mal ďalej v konaní preukázané, že dňa 06.03.2015 uzavrela obchodná spoločnosť Credit Clearing Center a. s., s obchodnou spoločnosťou Fleetreal a. s., Vlčie Hrdlo 64, Bratislava, zmluvu o zlúčení vo forme notárskej zápisnice, na základe ktorej bola obchodná spoločnosť Credit Clearing Center a. s. dňom 01.04.2015 vymazaná z obchodného registra, a teda zanikla dobrovoľným výmazom, pričom obchodná spoločnosť Fleetreal a. s. sa stala jej právnym nástupcom, a to počnúc dňom 01.04.2015.

1.3. S poukazom na § 64, § 80 ods. 1 a § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. súd prvej inštancie dospel k záveru, že obchodná spoločnosť Credit Clearing Center a. s. uzavretím zmluvy o predaji časti podniku s Bratislavskou aukčnou dražobnou s. r. o. zo dňa 02.01.2014 stratila svoju aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, a to z dôvodu prechodu žalobou uplatnenej pohľadávky voči zostávajúcim žalovaným v 3. až 5. rade, pričom v zmysle ust. § 80 ods. 1 C. s. p. nebol v prejednávanej veci podaný návrh na zmenu žalobcu, pričom takéto právo neprináleží kupujúcemu zo zmluvy o predaji časti podniku, t. j. Bratislavskej aukčnej dražobnej s. r. o., avšak nakoľko predávajúci z tejto zmluvy ku dňu 01.04.2015 zanikol dobrovoľným výmazom a k uvedenému termínu nepodal návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, uvedené procesné oprávnenie súčasne stratil spomínaným výmazom z obchodného registra ku dňu 01.04.2015. Súd uviedol, že obchodná spoločnosť Fleetreal a. s., ako právny nástupca Credit Clearing Center a. s., zmluvou o zlúčení nenadobudla pohľadávku, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, z čoho nepochybne vyplýva, že v konaní nie je aktívne vecne legitimovaná a taktiež nie je oprávnená podať návrh na zmenu žalobcu v zmysle ust. § 80 ods. 1 C. s. p.

1.4. Vzhľadom k tomu, že účastník konania na strane žalobcu, a to Credit Clearing Center a. s., stratil spôsobilosť byť účastníkom konania a tým aj zaniklo jeho právo na podanie návrhu na jeho zmenu, súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa jedná o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý odôvodňuje zastavenie konania podľa ust. § 161 ods. 2 C. s. p. O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že tieto nepriznal žiadnej zo strán sporu, a to s odkazom na ust. § 257 C. s. p., keďže zohľadnil skutočnosť, že nemožno jednoznačne ustáliť, že obchodná spoločnosť Fleetreal a. s. zavinila zastavenie konania z procesných dôvodov, čím by vznikol v prípade preukázania takéhoto zavinenia nárok protistrane na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca, spoločnosť Fleetreal, a. s. odvolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a písm. h/ C. s. p., pričom predmetné uznesenie napadol v celom rozsahu. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2.1. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. žalobca uviedol, že so spoločnosťou Credit Clearing Center, a. s. uzatvoril dňa 02.03.2015 zmluvu o zlúčení, kedy sa na základe § 69 ods. 3 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) stal právnym nástupcom spoločnosti Credit Clearing Center, a. s. Predmetná zmluva bola pritom uzatvorená ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), a preto bolo podľa názoru žalobcu potrebné posúdiť predmetné procesné nástupníctvo práve podľa príslušných ustanovení O. s. p., a to § 107 ods. 4 O. s. p., kedy súd bez potreby vydania ďalšieho rozhodnutia pokračoval v konaní s právnym nástupcom a na túto skutočnosť prihliadal z úradnej povinnosti. Žalobca dodal, že dňom zápisu zlúčenia spoločností do obchodného registra sa stal právnym nástupcom spoločnosti Credit Clearing Center, a. s. a zároveň sa ex lege stal

procesným nástupcom žalobcu v prejednávanej právnej veci.

2.2. Žalobca uviedol, že na základe Zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.01.2014 uzavretej medzi Credit Clearing Center, a. s. a spoločnosťou Bratislavská aukčná dražobná s. r. o., prešla vo sfére hmotného práva na spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s. r. o. pohľadávka uplatnená v tomto konaní, avšak zo strany Credit Clearing Center, a. s. nebol podaný návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu, a preto sa zmena veriteľa nepremietla do roviny procesnej. S poukazom na súčasnú právnu úpravu, a to § 80 ods. 1 a 2 C. s. p. žalobca uviedol, že toto ustanovenie pokrýva prípady sukcesie, kedy nedochádza k strate procesnej subjektivity právneho predchodcu, pričom predmetné ustanovenie neustanovuje ani žiadnu lehotu, do uplynutia ktorej musí byť podaný návrh na zmenu sporovej strany a žalobca tak môže urobiť kedykoľvek v priebehu konania.

2.3. S poukazom na závery súdu prvej inštancie žalobca uviedol, že sa stal univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti Credit Clearing Center, a. s. a tým pádom na neho prešli aj práva a povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej Zmluvy o predaji časti podniku, na základe čoho konštatovanie súdu, že nenadobudol pohľadávku, ktorá je predmetom konania, považuje za nelogické. Žalobca zastáva názor, že akýkoľvek jeho procesný úkon má rovnaké účinky ako procesný úkon Credit Clearing Center, a. s. urobený počas jej existencie a môže aj kedykoľvek počas konania podať návrh na zmenu žalobcu v zmysle § 80 C. s. p.

2.4. Za zmätočné žalobca označil konštatovanie súdu, keď na jednej strane dospel k záveru o zániku spoločnosti Credit Clearing Center, a. s. a o zániku jej procesnej subjektivity ako o neodstrániteľnom nedostatku procesnej podmienky a na druhej strane žalobcu ako jej právneho nástupcu označil v záhlaví svojho uznesenia.

2.5. Predmetné zastavenie konania z dôvodu nedostatku spôsobilosti spoločnosti Credit Clearing Center, a. s. napriek tomu, že zanikla s právnym nástupcom zakladá podľa žalobcu odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/87/2010.

2.6. Žalovaní využili svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu, pričom zastávali názor, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pokračoval v konaní so spoločnosťou Fleetreal a. s. a keďže zistil, že nie je držiteľom pohľadávky, správne konanie zastavil. Uviedli, že z postoja žalobcu ako aj spoločnosti Bratislavská aukčná dražobná, s. r. o. sa javí, že nemali záujem o uplatňovanú pohľadávku, v súdnom konaní jej výšku dlhé roky nepreukazovali a od roku 2015 nekonali tak, ako im to zákon ukladá. Z opatrnosti žalovaní namietli aj premlčanie práva žalobcu a navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v časti, v ktorej súd prvej inštancie konanie zastavil, potvrdil.

2.7. K vyjadreniu žalovaných doručil žalobca súdu svoju repliku, v ktorej uviedol, že žalovaní k tvrdeniu, že nepreukázali výšku uplatnenej pohľadávky napriek viacerým lehotám zo strany súdu nepoukázali na žiadnu konkrétnu výzvu, resp. iné podanie, na ktoré by žalobca nereagoval. Žalovaní taktiež nekonkretizovali, z akých dôvodov žalobca podľa ich názoru nekonal v súdnom konaní tak, ako mu to ukladá zákon a nešpecifikovali ani žiadne zákonné ustanovenia ktoré mal porušiť. K vznesenej námietke premlčania s poukazom na § 100 Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že vzťah medzi žalobcom a žalovanými je absolútnym obchodnoprávnym vzťahom, a preto je premlčanie potrebné posúdiť výlučne podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje komplexnú úpravu premlčania. Dodal, že žalovaní navyše neuviedli žiaden časový údaj, kedy sa mal podľa ich názoru žalobcom uplatnený nárok premlčať.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti výroku o trovách konania podali odvolanie žalovaní 3/ až 5/, a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C. s. p. Uviedli, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v predmetnej časti nedostatočne odôvodnil, čím im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Žalovaní poukázali na to, že súd mal preukázať, že spoločnosť Fleetreal a. s. sa stala právnym nástupcom

spoločnosti Credit Clearing Center a. s., a uviedli, že Najvyšší súd Slovenskej republiky opravným uznesením sp. zn. 5Obo/49/2014 zo dňa 12.10.2017 rozhodol, že bude v konaní pokračovať ako so žalobcom práve so spoločnosťou Fleetreal a. s. V zmysle § 64 a § 65 ods. 1 žalovaní zdôraznili, že právny nástupca prijal stav konania ku dňu 01.04.2015, a to so všetkými právami a povinnosťami strany sporu. Zároveň uviedli, že súčasný žalobca alebo jeho právny nástupca mali možnosť navrhnúť, aby do konania vstúpil iný subjekt - Bratislavská aukčná dražobná s. r. o., na ktorú prešla pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania. Žalobca však svoje právo podať tento návrh nevyužil a zotrval v konaní v postavení žalobcu, napriek tomu, že nebol aktívne vecne legitimovaný. Týmto konaním podľa žalovaných žalobca procesne zavinil zastavenie konania, na základe čoho je zrejmé, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď dospel k záveru, že nebolo možné jednoznačne ustáliť, či žalobca zavinil zastavenie konania z procesných dôvodov. Na súčasného žalobcu teda možno neprešla žalovaná pohľadávka, ale prešli na neho všetky práva a povinnosti žalobcu, a teda aj právo podať návrh na zmenu žalobcu. Žalovaní sa nestotožnili s právnym posúdením veci z hľadiska aplikácie § 257 C. s. p. s tým, že dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú v predmetnom súdnom spore dané. Súd mal podľa ich názoru postupovať podľa § 256 ods. 1 C. s. p., pretože žalobca procesne zavinil zastavenie konania, keď nenavrhol, aby do konania na jeho miesto vstúpil ten, na koho prešli práva a povinnosti v zmysle Zmluvy o predaji časti podniku. Žalovaní uviedli, že uznesenie súdu prvej inštancie neobsahuje žiadne odôvodnenie týkajúce sa výnimočnosti použitia § 257 C. s. p., čím bolo taktiež porušené právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Predmetné ustanovenie by preto malo slúžiť na prípadné odstránenie neprimeranej tvrdosti rozhodnutia o trovách v prípade existencie osobitného zreteľa a nie ako sankcia za to, že žalobca si nesplnil svoju povinnosť. Žalovaní za dôležité označili aj to, že žalobca celé roky viedol proti nim konanie, pričom nedokázal ani špecifikovať uplatnený nárok a žalovaní boli nútení sa brániť. Navyše žalovaná 3/ pritom už niekoľko rokov upozorňovala na to, že záväzok, plnenia ktorého sa žalobca domáha, a to záväzok zaplatiť sumu 104.763,33 Eur jej bol ukladaný s tým, že tak má urobiť z výťažku z predaja citovaných nehnuteľností. Keďže však nie je ich vlastníčkou, tak žalobca nemal ani naliehavý právny záujem na takomto určení a ani by proti nej nebol rozsudok vykonateľný a žalovaná bola žalovaná nedôvodne. Na základe uvedeného žalovaní navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania zmenil tak, že žalovaným 3/ až 5/ prizná proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3.1. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných odkázal na skutočnosti uvedené vo svojom odvolaní v súvislosti s procesným nástupníctvom spoločnosti Fleetreal a. s. a okolnosťami súvisiacimi s podaním návrhu na zmenu sporovej strany. Opätovne navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.2. V replike žalovaní uviedli, že zotrvávajú na svojich doterajších stanoviskách, ako aj na tom, že súd správne konanie zastavil, ale nesprávne rozhodol o trovách konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal v prvom rade odvolanie žalobcu podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C. s. p. a contrario a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

6. Podľa § 391 ods. 1 až 3 C. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. (2) Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

(3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s akcentom na odvoláciu argumentáciu žalobcu je správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý zastavil konanie, a to s poukazom na záver o strate spôsobilosti spoločnosti Credit Clearing Center a. s. byť účastníkom konania v spojení so záverom o nedostatku jej aktívnej vecnej legitímácie ako pôvodného žalobcu a záverom o zániku jej oprávnenia podať návrh na zmenu žalobcu, ktoré oprávnenie rovnako ako aktívna vecná legitímácia neprešli na jej právneho nástupcu v zmysle zmluvy o zlúčení.

8. Z obsahu spisu, ako aj z napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že počnúc dňom 01.04.2015 došlo k dobrovoľnému výmazu pôvodného žalobcu Credit Clearing Center a. s. z Obchodného registra, pričom spoločnosť zanikla v dôsledku zlúčenia (§ 69 ods. 3 Obch. zák.), v zmysle Zmluvy o zlúčení zo dňa 06.03.2015. Právnym nástupcom sa stala spoločnosť Fleetreal a. s., a to, taktiež počnúc dňom 01.04.2015. Ešte pred samotným dobrovoľným výmazom spoločnosti Credit Clearing Center a. s., previedla táto na základe zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 02.01.2014 časť svojej organizačnej zložky - správa pohľadávok - na spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s. r. o. K návrhu na zmenu žalobcu však na základe týchto skutočností nedošlo.

9. K vyššie uvedenému zániku spoločnosti Credit Clearing Center a. s. ako strany sporu v pozícii žalobcu došlo však ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ustanovení bol súd prvej inštancie aj povinný posudzovať predmetné procesné nástupníctvo. Zo strany súdu v zmysle § 107 ods. 4 O. s. p. sa na pokračovanie v konaní s právnym nástupcom, na rozdiel od súčasnej právnej úpravy (§64 C. s. p.), nevyžadovalo vydanie osobitného rozhodnutia o pokračovaní v konaní, a teda súd prvej inštancie bol povinný bez ďalšieho pokračovať v konaní s právnym nástupcom, spoločnosťou Fleetreal a. s. V opačnom prípade postup súdu zakladá odňatie možnosti konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/87/2010 zo dňa 16.03.2011 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov slovenskej republiky ako R36/2011).

10. Z obsahu napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie možno dospieť k záveru, že súd síce konal s právnym nástupcom - spoločnosťou Fleetreal a. s. (nakoľko ju uviedol aj v záhlaví napadnutého uznesenia), avšak v rámci skúmania podmienok konania, ktorých absencia, resp. neodstrániteľný nedostatok vedie k zastaveniu konania, sa zaoberal otázkou procesnej subjektivity na strane Credit Clearing Center a. s. a otázkou jej aktívnej vecnej legitímácie v konaní. Uvedený postup súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za nelogický a nesprávny.

11. Samotné zastavenie konania teda súd prvej inštancie odôvodnil tým, že Credit Clearing Center a. s. uzavretím zmluvy o predaji časti podniku stratila aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, pričom výmazom z obchodného registra stratila aj oprávnenie podať návrh na zmenu na strane žalobcu, pretože zároveň stratila aj spôsobilosť byť účastníkom konania. Keďže spoločnosť Fleetreal a. s. nenadobudla pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, dospel súdu prvej inštancie k záveru, že taktiež nie je aktívne vecne legitimovaná a nie je ani oprávnená podať návrh na zmenu na strane žalobcu.

12. Odvolací súd považuje za nesprávny uvedený procesný postup súdu prvej inštancie, keď sa v uznesení o zastavení konania zaoberal procesnou subjektivitou právneho predchodcu žalobcu a zároveň riešil otázku aktívnej vecnej legitímácie, teda toho, komu svedčí právo uplatnené v tomto konaní.

13. „Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

14. „Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho

vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

15. „Pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae, spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnictvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnu ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2014, sp. zn. 8Sžo/31/2).

16. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že neexistuje dôvodná pochybnosť o tom, že spoločnosť Fleetreal a. s. sa zmluvou o zlúčení stala právnym nástupcom Credit Clearing Center a. s., vstúpila do všetkých práv a povinností svojho právneho predchodcu a zároveň vstúpila aj do procesného postavenia svojho právneho predchodcu v tomto konaní. V tejto súvislosti teda nie je relevantné zaoberať sa otázkou procesnej subjektivity právneho predchodcu. Zároveň je procesne neprípustné zastaviť konanie z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. V prípade pochybností o tom, či žalobcovi svedčí, resp. patrí nárok uplatnený v tomto konaní, je potrebné v konaní pokračovať, vec prejednať, vykonať potrebné dokazovanie a tak dospieť k záveru, či spoločnosť Fleetreal a. s. je subjektom oprávneným domáhať sa zaplatenia sumy, ktorá je predmetom tohto konania, pričom dôsledkom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie môže byť len zamietnutie žaloby a nie zastavenie konania.

17. S poukazom na uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolacie dôvody žalobcu za dôvodné s poukazom na to, že súd prvej inštancie zvolil nesprávny procesný postup, keď z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie konanie zastavil, na ktoré rozhodnutie neboli splnené procesné podmienky. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie s poukazom na § 389 ods. 1 písm. a/ C. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie postupovať v súlade s vyššie uvedeným názorom odvolacieho súdu, pokračovať v konaní a v rámci prejednaní veci samej si ustáliť otázku aktívnej vecnej legitímácie v konaní.

18. Čo sa týka odvolania žalovaných proti výroku o trovách konania, odvolací súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o trovách pôvodného aj odvolacieho konania, v ktorom rozhodnutí súd zohľadní aj námietky žalovaných uvedené v predmetnom odvolaní.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je podľa § 420 C. s. p. prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej

alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).